

**AFGØRELSE TRUFFET AF EFTA-TILSYNSMYNDIGHEDEN****Nr. 78/00/KOL****den 12. april 2000**

**om revision af retningslinjerne for anvendelse af EØS' statsstøtteregler på statsgarantier og garantier til offentlige virksomheder i fremstillingssektoren og 27. ændring af de proceduremæssige og materielle regler om statsstøtte**

EFTA-TILSYNSMYNDIGHEDEN HAR,

som henviser til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde<sup>(1)</sup>, særlig artikel 61 til 63,

som henviser til aftalen mellem EFTA-staterne om oprettelse af en Tilsynsmyndighed og en Domstol<sup>(2)</sup>, særlig artikel 24 og artikel 1 i protokol 3,

som tager i betragtning, at EFTA-Tilsynsmyndigheden i henhold til artikel 24 i aftalen om Tilsynsmyndigheden og Domstolen skal sætte bestemmelserne om statsstøtte i kraft,

som tager i betragtning, at EFTA-Tilsynsmyndigheden i henhold til artikel 5, stk. 2, litra b), i aftalen om Tilsynsmyndigheden og Domstolen skal udstede meddelelser og retningslinjer for sager, der er behandlet i EØS-aftalen, hvis dette er udtrykkeligt fastsat i denne aftale eller i aftalen om Tilsynsmyndigheden og Domstolen, eller hvis EFTA-Tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt,

som erindrer om de proceduremæssige og materielle regler om statsstøtte<sup>(3)</sup>, som EFTA-Tilsynsmyndigheden vedtog den 19. januar 1994<sup>(4)</sup>, navnlig kapitel 17 (støtte i form af statsgarantier) og kapitel 20, punkt 7.2 (garantier til offentlige virksomheder i fremstillingssektoren),

som tager i betragtning, at Europa-Kommissionen den 24. november 1999 udsendte en meddelelse til medlemsstaterne om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 angående statsstøtte i form af garantier (EFT C 71 af 11.3.2000, s. 14),

som tager i betragtning, at denne meddelelse også er relevant for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde,

som tager i betragtning, at der skal sikres en ensartet anvendelse af statsstøttereglerne i hele Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde,

som tager i betragtning, at EFTA-Tilsynsmyndigheden i henhold til punkt II under overskriften »Generelt« i slutningen af bilag XV til EØS-aftalen efter høring af Europa-Kommissionen skal vedtage retsakter, der svarer til dem, som Kommissionen vedtager, for at opretholde lige konkurrencevilkår,

som har hørt Europa-Kommissionen,

som erindrer om, at EFTA-Tilsynsmyndigheden har hørt EFTA-staterne på et multilateralt møde om emnet,

<sup>(1)</sup> Herefter omtalt som »EØS-aftalen«.

<sup>(2)</sup> Herefter omtalt som »aftalen om Tilsynsmyndigheden og Domstolen«.

<sup>(3)</sup> Herefter omtalt som »retningslinjerne for statsstøtte«.

<sup>(4)</sup> Oprindelig offentliggjort i EFT L 231 af 3.9.1994 og i EØS-tillægget nr. 32 af samme dato. Den seneste ændring (den 26.) blev vedtaget ved afgørelse nr. 72/00/KOL af 5.4.2000 (se s. 26 i denne EFT).

## TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

1. Retningslinjerne for statsstøtte ændres, idet det nuværende kapitel 17 og kapitel 20, punkt 7.2, nr. 1, erstattes af et nyt kapitel 17, Statsgarantier, der er vedhæftet denne afgørelse som bilag I.
2. Afgørelsen, inklusive bilag I, offentliggøres i EØS-afsnittet af og EØS-tillægget til *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.
3. EFTA-staterne underrettes ved en kopi af denne afgørelse, inklusive bilag I.
4. Europa-Kommissionen underrettes i overensstemmelse med litra d) i protokol 27 til EØS-aftalen ved en kopi af afgørelsen, inklusive bilag I.
5. Den engelske udgave af afgørelsen er autentisk.

Udfærdiget i Bruxelles, den 12. april 2000.

På EFTA-Tilsynsmyndighedens vegne  
Knut ALMESTAD  
Formand

\_\_\_\_\_

## BILAG I

»17. STATSGARANTIER <sup>(1)</sup>17.1. **Indledning**

- (1) I dette kapitel redegøres der for, hvordan EFTA-Tilsynsmyndigheden behandler statsstøtte, der ydes i form af garantier. Garantier er normalt knyttet til et lån eller en anden finansiel forpligtelse, som en låntager indgår med en långiver. Dette kapitel dækker imidlertid alle former for garantier uanset deres retsgrundlag og uanset hvilken transaktion, der dækkes. Garantier kan ydes som individuelle garantier eller inden for garantiordninger. Hvis der er tale om støtte, kommer den i de fleste tilfælde låntageren til gode. Under visse omstændigheder kan der imidlertid også være tale om støtte til långiveren.
- (2) Dette kapitel indskrænker ikke EØS-aftalens artikel 125 og berører således ikke de ejendomsretlige ordninger i EFTA-staterne. EFTA-Tilsynsmyndigheden er neutral for så vidt angår offentlig eller privat ejendomsret. Denne meddelelse finder ikke anvendelse på eksportkreditgarantier.
- (3) EFTA-Tilsynsmyndigheden vedtog i 1994 retningslinjer for statsgarantier <sup>(2)</sup>, hvori man fastslog, at EFTA-Tilsynsmyndigheden ville betragte alle garantier stillet enten direkte af staten eller indirekte gennem finansieringsinstitutter som værende omfattet af EØS-aftalens artikel 61, stk. 1. I henhold til disse retningslinjer skal EFTA-Tilsynsmyndigheden underrettes om alle planer om at indføre garantiordninger eller om at stille garantier uden for en ordning. De retningslinjer for statsstøtte til offentlige virksomheder i fremstillingssektoren <sup>(3)</sup>, som EFTA-Tilsynsmyndigheden vedtog i 1994, omhandlede også spørgsmålet om garantier.
- (4) De hidtidige erfaringer tyder imidlertid på, at den politik, EFTA-Tilsynsmyndigheden har fulgt på dette område, skal revurderes. Dette kapitel erstatter det nuværende kapitel 17 om statsgarantier og kapitel 20, punkt 20.7.2, nr. 1. Formålet er at give EFTA-staterne mere detaljerede redegørelser for, hvilke principper EFTA-Tilsynsmyndigheden vil lægge til grund for sin fortolkning af EØS-aftalens artikel 61 og 62 samt protokol 3 til aftalen om Tilsynsmyndigheden og Domstolen, og for deres anvendelse på statsgarantier. EFTA-Tilsynsmyndigheden ønsker på denne måde at gøre sin politik på dette område så gennemsigtig som mulig og derved sikre, at dens beslutninger er forudsigelige, samt at ligebehandling er garanteret.

17.2. **Anvendelse af EØS-aftalens artikel 61, stk. 1**17.2.1. **Støtte til låntageren**

- (1) Normalt er det låntageren, der er støttemodtageren. Statsgarantien sætter låntageren i stand til at opnå bedre finansielle betingelser for et lån end dem, der normalt er gældende på de finansielle markeder. Ved hjælp af statsgarantien kan låntageren typisk opnå lavere rentesatser og/eller stille mindre sikkerhed. Uden en statsgaranti ville låntageren i visse tilfælde overhovedet ikke være i stand til at finde et finansieringsinstitut, der var rede til at yde et lån. Statsgarantier kan derfor fremme oprettelsen af nye virksomheder og sætte visse virksomheder i stand til at rejse kapital med det formål at indlede nye aktiviteter eller blot fortsætte aktiviteterne i stedet for at blive udkonkurreret eller omstruktureret og skaber derved konkurrencefordrejninger. Statsgarantier er således generelt set omfattet af EØS-aftalens artikel 61, stk. 1, hvis samhandelen mellem kontrahenterne påvirkes, og der ikke betales nogen markedspræmie.
- (2) Fordelen ved en statsgaranti er, at risikoen i forbindelse med garantien bæres af staten. Det forhold, at staten bærer risikoen, bør normalt godtgøres med en passende præmie. Giver staten afkald på en sådan præmie, er der både tale om en fordel for virksomheden og en dræning af statens ressourcer. Selv om staten aldrig kommer til at foretage udbetalinger i henhold til en garanti, kan der derfor alligevel godt være tale om statsstøtte efter EØS-aftalens artikel 61, stk. 1. Støtten ydes på det tidspunkt, hvor garantien gives, ikke det tidspunkt, hvor garantien påberåbes, eller det tidspunkt, hvor der foretages udbetalinger i henhold til garantien. Om en

<sup>(1)</sup> Dette kapitel svarer til Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 omgående statsstøtte i form af garantier (EFT C 71 af 11.3.2000, s. 14).

<sup>(2)</sup> Retningslinjernes kapitel 17. Kapitel 17 svarede til følgende breve fra Kommissionen til medlemsstaterne af EF: SG(89) D/4328 af 5. april 1989 og SG(89) D/12772 af 12. oktober 1989 (punkt 11-12 i bilag XV til EØS-aftalen).

<sup>(3)</sup> Disse retningslinjers kapitel 20. Garantier behandles i punkt 20.7.2.

garanti udgør statsstøtte eller ej, og i bekræftende fald hvor stor denne statsstøtte er, skal vurderes på det tidspunkt, hvor garantien gives.

- (3) EFTA-Tilsynsmyndigheden anser også de mere gunstige finansieringsvilkår, der opnås af virksomheder, hvis retlige form udelukker konkurs eller andre insolvensprocedurer eller indebærer en eksplicit statsgaranti, eller at staten dækker tab, for at være støtte i form af en garanti. Det samme gælder, når en stat erhverver kapitalinteresser i en virksomhed, hvis den accepterer ubegrænset ansvar i stedet for det sædvanlige begrænsede ansvar<sup>(4)</sup>.
- (4) EØS-aftalens artikel 61, stk. 1, dækker støtte tildelt af EFTA-stater eller ydet ved hjælp af statsmidler. Derfor kan garantier ydet direkte af staten, dvs. af centrale, regionale eller lokale myndigheder, samt garantier ydet af virksomheder, der er under dominerende indflydelse af offentlige myndigheder, i lighed med andre former for potentiel støtte udgøre statsstøtte.

#### 17.2.2. Støtte til låntageren

- (1) Selv om det normalt er låntageren, der er støttemodtageren, kan det ikke udelukkes, at også långiveren under visse omstændigheder får fordel af støtten. I så fald vil EFTA-Tilsynsmyndigheden tage hensyn hertil ved sagsbehandlingen.
- (2) Hvis f.eks. statsstøtte i forbindelse med lån eller en anden finansiel forpligtelse, der allerede er indgået, ydes efterfølgende, uden at vilkårene for dette lån eller denne finansielle forpligtelse tilpasses, eller hvis et garanteret lån anvendes til at tilbagebetale et andet, ikke-garanteret, lån til samme finansieringsinstitut, kan der også være tale om støtte til långiveren, for så vidt som sikkerheden for lånet forøges. En sådan støtte kan begunstige långiveren og fordreje konkurrencen og falder normalt inden for anvendelsesområdet for EØS-aftalens artikel 61, stk. 1, hvis samhandelen mellem kontrahenterne påvirkes.

#### 17.3. Støttens omfang

- (1) I tilfælde af en individuel statsgaranti skal støtteelementet vurderes på grundlag af de enkelte punkter i garantien og lånet (eller en anden finansiel forpligtelse). De relevante faktorer er især garantiens og lånets varighed og størrelse, risikoen for misligholdelse fra låntagerens side, den pris, låntageren betaler for garantien, arten af den stillede sikkerhed, hvordan og hvornår staten kan blive anmodet om at indfri gæld samt de midler (f.eks. konkurserklæring), der skal anvendes af staten til at inddrive skyldige beløb fra låntageren, når der er gjort brug af garantien.
- (2) Subventionsækvivalenten for en lånegaranti i et givet år kan:
  - beregnes på samme måde som subventionsækvivalenten for et lån på bedre vilkår end markedsvilkårene, idet rentetilskuddet repræsenterer forskellen mellem markedrenten og den rente, der er opnået takket være statsgarantien, efter at eventuelle betalte præmier er blevet fratrukket, eller
  - anses for at være forskellen mellem a) det udestående garanterede beløb ganget med risikofaktoren (sandsynligheden for misligholdelse) og b) en eventuel betalt præmie, dvs.:  $(\text{garanteret beløb} \times \text{risiko}) - \text{præmie}$ , eller
  - beregnes efter enhver anden objektivt forsvarlig og almindeligt anerkendt metode.

For individuelle garantier bør den første metode i princippet være den normale beregningsmetode, og for garantiordninger bør det være den anden metode.

Risikofaktoren bør være baseret på hidtidige erfaringer med misligholdelse af lån ydet under lignende omstændigheder (sektor, virksomhedsstørrelse, omfanget af den generelle økonomiske aktivitet). De årlige subventionsækvivalenter bør diskonteres til deres nutidsværdi ved hjælp af referencesatsen og derefter lægges sammen for at få den samlede subventionsækvivalent.

- (3) Når der på det tidspunkt, hvor lånet ydes, er stor sandsynlighed for, at låntageren vil misligholde lånet, f.eks. fordi han er i finansielle vanskeligheder, kan garantiens værdi være lige så høj som det beløb, der rent faktisk dækkes af denne garanti.

<sup>(4)</sup> Jf. retningslinjernes kapitel 20, punkt 20.7.2, nr. 2 og 20.7.2, nr. 3.

- (4) Hvis en finansiel forpligtelse dækkes fuldt ud af en statsgaranti, er långiveren mindre tilskyndet til at vurdere, sikre og mindske risikoen i forbindelse med lånetransaktionen og især til at foretage en ordentlig vurdering af låntagerens kreditværdighed. Garantien foretager måske heller ikke altid en sådan risikovurdering, fordi han ikke har forudsætningerne herfor. Denne manglende tilskyndelse til at mindske risikoen for, at lånet ikke bliver tilbagebetalt, kan føre til, at långiverne yder lån med en kommerciel risiko, der er højere end normalt, således at andelen af højrisikogarantier i statens portefølje øges.
- (5) EFTA-Tilsynsmyndigheden mener, at en procentsats på mindst 20 uden statsgaranti vil være en passende grænse for at tilskynde långiveren til at foretage en ordentlig vurdering af låntagerens kreditværdighed<sup>(5)</sup>, sikre sine lån ordentligt og mindske risiciene ved transaktionen<sup>(6)</sup>. EFTA-Tilsynsmyndigheden vil derfor generelt foretage en kritisk undersøgelse af enhver garanti, der dækker hele (eller næsten hele) den finansielle transaktion.
- (6) I tilfælde af statsgarantiordninger er de særlige karakteristika ved de enkelte sager måske ikke kendt på det tidspunkt, hvor ordningen skal vurderes. Under disse omstændigheder skal støtteelementet vurderes på grundlag af ordningens bestemmelser vedrørende bl.a. lånenes maksimale beløb og varighed, den støtteberettigede virksomhedskategori og projekttype, den sikkerhed, der kræves af låntagere, den præmie, der skal betales af låntagere, og de rentesatser, de opnår.

#### 17.4. **Betingelser for, at der ikke er tale om statsstøtte**

- (1) En individuel garanti eller en garantiordning fra statens side vil falde uden for anvendelsesområdet for EØS-aftalens artikel 61, stk. 1, når der ikke er nogen støtte, der begunstiger visse virksomheder eller visse produktioner. I sådanne tilfælde er det ikke nødvendigt, at EFTA-staten foretager en anmeldelse. En garanti udgør heller ikke statsstøtte efter EØS-aftalens artikel 61, stk. 1, når foranstaltningen ikke påvirker samhandelen mellem kontrahenterne.
- (2) Det er EFTA-Tilsynsmyndighedens opfattelse, at en individuel statsgaranti ikke udgør statsstøtte efter artikel 61, stk. 1, hvis samtlige nedenstående betingelser er opfyldt:
- låntageren er ikke i finansielle vanskeligheder
  - låntageren ville i princippet kunne få et lån på markedsvilkår på de finansielle markeder uden en statsintervention
  - garantien er forbundet med en specifik finansiel transaktion, den er på et fast maksimumsbeløb, dækker ikke mere end 80 % af det udestående lån eller anden finansiel forpligtelse (med undtagelse af obligationer og lignende instrumenter) og er ikke tidsbestemt
  - der betales markedspris for garantien (som bl.a. afspejler garantiens størrelse og varighed, den sikkerhed, der stilles af låntageren, låntagerens finansielle situation, aktivitetssektoren, udsigterne, misligholdelsesgraden samt andre økonomiske forhold).
- (3) Det er EFTA-Tilsynsmyndighedens opfattelse, at en statsgarantiordning ikke udgør statsstøtte efter EØS-aftalens artikel 61, stk. 1, hvis samtlige nedenstående betingelser er opfyldt:
- ordningen giver ikke garantier til låntagere, som er i finansielle vanskeligheder
  - låntagerne ville i princippet kunne få et lån på markedsvilkår på de finansielle markeder uden en statsintervention
  - garantierne er forbundet med en specifik finansiel transaktion, de er på et fast maksimumsbeløb, dækker ikke mere end 80 % af hvert udestående lån eller anden finansiel forpligtelse (med undtagelse af obligationer og lignende instrumenter) og er ikke tidsbestemte

<sup>(5)</sup> Under forudsætning af, at virksomheden giver staten og finansieringsinstituttet samme grad af sikkerhed.

<sup>(6)</sup> Besvarelserne af et spørgeskema om statsgarantier i EFTA-staterne viser, at dette princip kun delvis efterleves. De fleste garantier dækker hele den underliggende finansielle transaktion, hvorved den långivende institution ikke i egen interesse er nødt til at foretage en ordentlig vurdering af støttemodtagerens kreditværdighed.

- d) ordningens vilkår er baseret på en realistisk vurdering af risikoen, så at de præmier, de begunstigede virksomheder betaler, efter al sandsynlighed vil gøre ordningen selvfinansierende
  - e) ifølge ordningen skal vilkårene for fremtidige garantier og den samlede finansiering af ordningen tages op til revision mindst en gang om året
  - f) præmierne dækker både de normale risici, der er forbundet med ydelse af garantien, og de administrative omkostninger i forbindelse med ordningen, herunder et normalt afkast af kapitalen i de tilfælde, hvor det er staten, der tilvejebringer den startkapital, der er nødvendig for ordningens iværksættelse.
- (4) Manglende opfyldelse af en af de betingelser, der er anført i punkt 17.4, nr. 2 og 3, betyder ikke, at en sådan garanti eller garantiordning automatisk betragtes som statsstøtte. Hvis der er tvivl om, hvorvidt en påtænkt garanti eller ordning udgør statsstøtte, bør den anmeldes.
- (5) Der kan være omstændigheder, hvor det påtænkes at anvende statsgarantier til at give virksomheder, herunder især små og mellemstore, mulighed for at opnå lån, som markedet ikke ville yde. Det kan dreje sig om virksomheder, som er ved at starte, som ekspanderer hurtigt, eller som er små og derfor ikke er i stand til at stille den nødvendige sikkerhed for at opnå et lån eller en garanti. Virksomhederne kan høre til højrisikogruppen (forventes først at blive rentable på lang sigt og/eller er præget af et særlig højt antal konkurser). Dette kan f.eks. være tilfældet i forbindelse med projekter vedrørende nye innovative produkter eller processer. EFTA-Tilsynsmyndigheden finder, at sådanne omstændigheder generelt ikke vil betyde, at statsgarantierne går uden for anvendelsesområdet for EØS-aftalens artikel 61, stk. 1. Statsgarantier, der ydes under sådanne omstændigheder, bør derfor anmeldes til EFTA-Tilsynsmyndigheden i god tid i lighed med statsgarantier, der ydes under andre omstændigheder.

#### 17.5. *Foreneligheden af statsstøtte i form af garantier med EØS-aftalen*

- (1) Statsgarantier, der falder ind under anvendelsesområdet for EØS-aftalens artikel 61, stk.1, skal undersøges af EFTA-Tilsynsmyndigheden for at afgøre, om de er forenelige med fællesmarkedet. Inden der kan foretages en sådan vurdering af foreneligheden, skal støttemodtageren identificeres. Som anført under punkt 17.2 kan dette være enten låntageren, långiveren eller begge.
- (2) I de fleste tilfælde indeholder garantien støtte til låntageren (punkt 17.2.1). Om denne støtte er forenelig med EØS-aftalen vil blive undersøgt af EFTA-Tilsynsmyndigheden efter de samme regler som dem, der anvendes på andre former for støtteforanstaltninger. De konkrete kriterier for vurderingen af foreneligheden fremgår af kapitlerne i disse retningslinjer om horisontal støtte og regional- og sektorstøtte. Ved undersøgelsen vil der især blive taget hensyn til støtteintensiteten, støttemodtagernes karakteristika og de tilsigtede mål.
- (3) EFTA-Tilsynsmyndigheden vil kun acceptere garantier, hvis udnyttelse er kontraktmæssigt knyttet til specifikke betingelser, som kan gå så vidt som obligatorisk konkurserklæring for støttemodtageren eller en lignende procedure. Disse betingelser skal være aftalt ved EFTA-Tilsynsmyndighedens indledende undersøgelse af den påtænkte garanti inden for de normale procedurer i artikel 1, stk. 3, i protokol 3 til aftalen om Tilsynsmyndigheden og Domstolen på det tidspunkt, hvor garantien ydes. Hvis en EFTA-stat ønsker at udnytte garantien på andre betingelser end dem, der oprindeligt blev aftalt, da garantien blev ydet, vil EFTA-Tilsynsmyndigheden betragte udnyttelsen af garantien som ny støtte, der skal anmeldes efter artikel 1, stk. 3, i protokol 3 til aftalen om Tilsynsmyndigheden og Domstolen.
- (4) Når garantien indeholder støtte til långiveren (punkt 17.2.2), skal man være opmærksom på, at en sådan støtte i princippet kan udgøre driftsstøtte.

#### 17.6. *Konsekvenser af en overtrædelse af artikel 1, stk. 3, i protokol 3 til aftalen om Tilsynsmyndigheden og Domstolen*

- (1) Overholder EFTA-staterne ikke forpligtelsen til at foretage forudgående anmeldelse og indstille udbetalingen i artikel 1, stk. 3, i protokol 3 til aftalen om Tilsynsmyndigheden og Domstolen, må garantiens støtteelement anses for ulovligt, jf. kapitel 6 i disse retningslinjer. Hvad angår konsekvenserne af en overtrædelse af tredje punktum i artikel 1, stk. 3, i protokol 3 til aftalen om Tilsynsmyndigheden og Domstolen, bør der skelnes mellem forskellige situationer. Nedenfor undersøges situationen for støttemodtageren og for långivere, der ikke er støttemodtagere.

- (2) For det første løber modtagerne af den støtte, der er indeholdt i garantien, en risiko, når støtten er ydet ulovligt. EFTA-Tilsynsmyndigheden kan træffe foreløbige foranstaltninger i overensstemmelse med kapitel 6 i disse retningslinjer, indtil resultatet af undersøgelsen af støttens forenelighed foreligger. Hvis EFTA-Tilsynsmyndigheden efter denne undersøgelse finder, at statsstøtten er uforenelig med EØS-aftalen, vil den som hovedregel kræve støtten tilbagebetalt af støttemodtageren i overensstemmelse med kapitel 6, punkt 6.2.3, i disse retningslinjer, selv hvis dette er ensbetydende med, at virksomheden erklæres konkurs.
- (3) Endvidere løber støttemodtagerne også en risiko på nationalt plan, idet det er de nationale domstoles opgave at beskytte rettigheder, borgerne nyder som følge af forbuddet i suspensionsbestemmelsen i sidste punktum af artikel 1, stk. 3, i protokol 3 til aftalen om Tilsynsmyndigheden og Domstolen, der er gennemført i EFTA-staternes nationale ret. At det sidste punktum af artikel 1, stk. 3, i protokol 3 til aftalen om Tilsynsmyndigheden og Domstolen er indarbejdet i EFTA-staternes nationale ret giver de nationale domstole tilstrækkelig bemyndigelse til at sikre, at suspensionsbestemmelsen overholdes<sup>(7)</sup>. De nationale domstole i EFTA-staterne skal drage alle nødvendige konklusioner af ulovligheden af statsstøtte, der er ydet i strid med procedurereglerne i aftalen om Tilsynsmyndigheden og Domstolen. Hvis en national domstol anmodes om at kræve, at den ulovlige støtte tilbagebetales, skal den normalt efterkomme anmodningen<sup>(8)</sup>.
- (4) For det andet adskiller garantier sig fra andre statsstøtteforanstaltninger, f.eks. tilskud eller skattefritagelser, ved, at staten i tilfælde af en garanti også indgår i en retlig forbindelse med långiveren. Det skal derfor undersøges, om det forhold, at en statsstøtte er ydet ulovligt, også har konsekvenser for tredjemand. Når der er tale om statsgarantier for lån, angår dette hovedsagelig de långivende finansieringsinstitutter. Drejer det sig om garantier for obligationer, som er udstedt med det formål at skaffe finansiering til virksomheder, angår det de finansieringsinstitutter, der er involveret i obligationsudstedelsen.
- (5) Spørgsmålet om, hvorvidt støttens ulovlighed påvirker den retlige forbindelse mellem staten og tredjemand, skal undersøges i henhold til national ret. De nationale domstole skal eventuelt undersøge, om den nationale ret forhindrer garantikontrakter i at blive indfriet, og i forbindelse med den vurdering mener EFTA-Tilsynsmyndigheden, at de bør tage hensyn til overtrædelsen af EØS-retten. Långivere kan derfor have en interesse i som en standardforanstaltning at kontrollere, at EØS' statsstøtteregler er overholdt, hver gang der ydes garantier. EFTA-staten bør være i stand til at oplyse EFTA-Tilsynsmyndighedens sagsnummer for en individuel sag eller en ordning og i sidste ende at fremlægge en ikke-fortrolig kopi af EFTA-Tilsynsmyndighedens beslutning sammen med den relevante henvisning til EØS-afsnittet af *De Europæiske Fællesskabers Tidende* og EØS-tillægget hertil. EFTA-Tilsynsmyndigheden vil på sin side gøre sit bedste for at sikre, at oplysninger om sager og ordninger, som den har godkendt, stilles til rådighed på en gennemskuelig måde.

#### 17.7. **Rapporter fra EFTA-staterne til EFTA-Tilsynsmyndigheden**

- (1) Da der kan være sket en ny udvikling på de finansielle markeder, og da værdien af statsgarantier er vanskelig at vurdere, er den løbende undersøgelse i henhold til EØS-aftalens artikel 62, stk. 1, af statsgarantiordninger, der er godkendt af EFTA-Tilsynsmyndigheden, særdeles vigtig. Foruden de sædvanlige oplysninger om udgifterne, bør de rapporter, der hvert år skal aflægges til EFTA-Tilsynsmyndigheden, indeholde oplysninger (for såvel ordninger som individuelle garantier) om det samlede beløb for udestående statsgarantier, det samlede beløb, der i det foregående år er udbetalt af staten til debitorer, der ikke kan opfylde deres forpligtelser (minus eventuelt tilbagebetalte midler), og de præmier, der er betalt for statsgarantier i samme år. Disse oplysninger vil være en hjælp i forbindelse med beregningen af misligholdelsesgraden og vil blive anvendt til at foretage en fornyet vurdering af værdien af fremtidige garantier og om nødvendigt den præmie, der skal betales i fremtiden.
- (2) EFTA-Tilsynsmyndigheden har ikke til hensigt at benytte oplysninger, som er indsendt i ovennævnte rapporter, og som ikke var kendte eller forudsigelige, da den traf en tidligere beslutning, til at revidere sine oprindelige konklusioner om, hvorvidt statsgarantiordninger indeholdt statsstøtte og i givet fald omfanget heraf. EFTA-Tilsynsmyndigheden kan imidlertid bruge sådanne oplysninger til at foreslå en EFTA-stat passende foranstaltninger efter artikel 1, stk. 1, i protokol 3 i aftalen om Tilsynsmyndigheden og Domstolen for at få ændret en eksisterende ordning for statsgarantier.«

<sup>(7)</sup> Jf. også disse retningslinjers kapitel 9A (om samarbejde mellem de nationale domstole og EFTA-Tilsynsmyndigheden på statsstøtteområdet).

<sup>(8)</sup> Jf. sag C-39/94, Syndicat Français de l'Express International (SFEI) m.fl. mod La Poste m.fl., Sml. 1996 I, s. 3547.